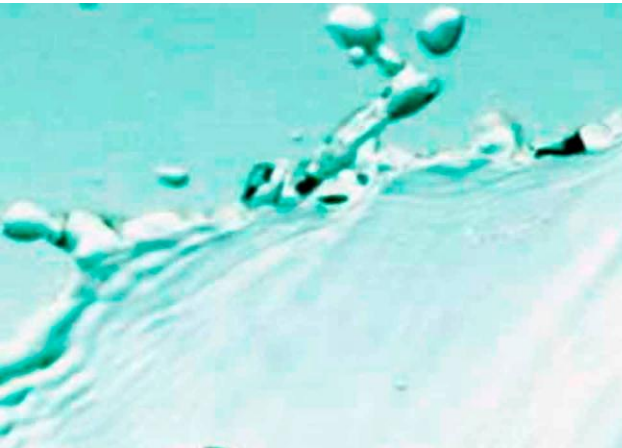

ISSN 2520-6990

Międzynarodowe czasopismo naukowe

**Economics
Earth sciences
Agricultural sciences**

N! 14(66) 2020

Cz sc 2

colloquium-journal

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Colloquium-journal №14 (66), 2020

Część 2 (Warszawa,

Polska)

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak**
Ewa Kowalczyk

Rada naukowa

- **Dorota Dobija** - profesor i rachunkowości i zarządzania na uniwersytecie Koźmińskiego
- **Jemielniak Dariusz** - profesor dyrektor centrum naukowo-badawczego w zakresie organizacji i miejsc pracy, kierownik katedry zarządzania Międzynarodowego w Ku.
- **Mateusz Jabłoński** - politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.
- **Henryka Danuta Stryczewska** – profesor, dziekan wydziału elektrotechniki i informatyki Politechniki Lubelskiej.
- **Bulakh Iryna Valerievna** - profesor nadzwyczajny w katedrze projektowania środowiska architektonicznego, Kijowski narodowy Uniwersytet budownictwa i architektury.
- **Leontiev Rudolf Georgievich** - doktor nauk ekonomicznych, profesor wyższej komisji atestacyjnej, główny naukowiec federalnego centrum badawczego chabarowska, dalekowschodni oddział rosyjskiej akademii nauk
- **Serebrennikova Anna Valerievna** - doktor prawa, profesor wydziału prawa karnego i kryminologii uniwersytetu Moskiewskiego M.V. Lomonosova, Rosja
- **Skopa Vitaliy Aleksandrovich** - doktor nauk historycznych, kierownik katedry filozofii i kulturoznawstwa
- **Pogrebnaya Yana Vsevolodovna** - doktor filologii, profesor nadzwyczajny, stawropolski państwowy Instytut pedagogiczny
- **Fanil Timeryanowicz Kuzbekov** - kandydat nauk historycznych, doktor nauk filologicznych. profesor, wydział Dziennikarstwa, Bashgosuniversitet
- **Kanivets Alexander Vasilievich** - kandydat nauk technicznych, docent wydziału dyscypliny inżynierii ogólnej wydziału inżynierii i technologii państwowej akademii rolniczej w Połtawie
- **Yavorska-Vitkovska Monika** - doktor edukacji , szkoła Kuyavsky-Pomorsk w bidgoszczu, dziekan nauk o filozofii i biologii; doktor edukacji, profesor
- **Chernyak Lev Pavlovich** - doktor nauk technicznych, profesor, katedra technologii chemicznej materiałów kompozytowych narodowy uniwersytet techniczny ukraiны „Politechnika w Kijowie”
- **Vorona-Slivinskaya Lyubov Grigoryevna** - doktor nauk ekonomicznych, profesor, St. Petersburg University of Management Technologia i ekonomia
- **Voskresenskaya Elena Vladimirovna** doktor prawa, kierownik Katedry Prawa Cywilnego i Ochrony Własności Intelektualnej w dziedzinie techniki, Politechnika im. Piotra Wielkiego w Sankt Petersburgu
- **Tengiz Magradze** - doktor filozofii w dziedzinie energetyki i elektrotechniki, Georgian Technical University, Tbilisi, Gruzja
- **Usta-Azizova Dilnoza Ahrarovna** - kandydat nauk pedagogicznych, profesor nadzwyczajny, Tashkent Pediatric Medical Institute, Uzbekistan

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

«Colloquium-journal»

Wydrukowano w «Chocimska 24, 00-001 Warszawa, Poland» E-
mail: info@colloquium-journal.org
<http://www.colloquium-journal.org/>

CONTENTS

EARTH SCIENCES

Блищенко А.А.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГЕОДЕЗИЧЕСКИХ ПРИБОРОВ НА ОТКРЫТЫХ ГОРНЫХ РАБОТАХ,
ТЕНДЕНЦИЯ ПРИМЕНЕНИЯ БЕСПИЛОТНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ 4

Blishchenko A.A.

USE OF GEODETIC INSTRUMENTS IN OPEN-PIT MINING,
THE TREND OF USING UNMANNED TECHNOLOGIES 4

AGRICULTURAL SCIENCES

Ibragimov G.A., Janibekov F.B., Nazarova M.S., Tursunov O.M., Khurramov A.M.

THE ROLE OF AGRICULTURAL CLUSTERS IN INCREASING THE EFFICIENCY OF AGRICULTURE 6

ECONOMICS

Наурпетыан Н.

FORMATION OF THE GROUP OF STATES IN ACCORDANCE WITH
THE LEVEL OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA 10

Бухтияров А.А.

КОНЦЕПЦИЯ ВНЕДРЕНИЯ ВЕТРЯНЫХ ЭЛЕКТРОСТАНЦИЙ
НА ТЕРРИТОРИИ ЧУКОТСКОГО АВТОНОМНОГО ОКРУГА..... 12

Bukhtiyarov A.A.

CONCEPT OF INTRODUCTION OF WIND POWER PLANTS
IN THE TERRITORY OF THE CHUKOTSK AUTONOMOUS DISTRICT. 12

Hryshchuk N., Gerasimchuk V.

INNOVATIONS OF BANKING SERVICES AS A CRITERION FOR EVALUATION
OF COMPETITIVENESS IN THE FINANCIAL MARKET 14

Грищук Н., Герасимчук В.

ІННОВАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ЯК КРИТЕРІЙ
ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ 14

Коненко А.А., Арнаут М.Н.

КОНТРОЛЬ И УЧЕТ РАСЧЕТОВ ПО ОПЛАТЕ ТРУДА В ГОСУДАРСТВЕННОМ УЧРЕЖДЕНИИ 22

Konenko A.A., Arnaut M.N.

MONITORING AND ACCOUNTING OF PAY SETTLEMENTS IN A PUBLIC INSTITUTION 22

Лозовская О.В., Зиниша О.С.

ПРИМЕНЕНИЕ БИОМЕТРИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФИНАНСОВОМ СЕКТОРЕ 25

Lozovskaya O.V., Zinisha O.S.

APPLICATION OF BIOMETRIC TECHNOLOGIES IN THE FINANCIAL SECTOR 25

Ткач Н.М., Мірзоєва Т.В.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО ВИРОЩУВАННЯ
КУКУРУДЗИ НА ВИРОБНИЦТВО БІОГАЗУ ТА ЙОГО ПЕРЕРОБКИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ 29

Tkach N.M., Mirzoieva T.V.

ECONOMIC EFFICIENCY OF THE INVESTMENT PROJECT WITH MAIZE
GROWING FOR BIOGAS PRODUCTION AND ITS PROCESSING FOR ELECTRICITY 29

Нороева Ю.Н., Шамугия М.Т.

ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ РАЗВИТИЯ РОССИЙСКОЙ АРКТИКИ 34

Noroeva Y.N., Shamugia M.T.

LEGAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF THE RUSSIAN ARCTIC 34

Попович В.Н.

МЕХАНИЗМ РЕАЛИЗАЦИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ 36

Porovich V.N.

THE MECHANISM OF IMPLEMENTATION OF THE INVESTMENT POLICY 36

Руцкая А.С.	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ КАДРОВОГО АУТСОРСИНГА В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СОВРЕМЕННЫХ КОМПАНИЙ.....	39
Rutskaja A.S.	
THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF HR OUTSOURCING IN THE ACTIVITIES OF MODERN COMPANIES.....	39
Свиридова Д.А.	
АНАЛИЗ СТАТИСТИКИ ПОИСКОВЫХ ЗАПРОСОВ В РАЗЛИЧНЫХ ИНТЕРНЕТ-СЕРВИСАХ В ПЕРИОД С 01.01.2020 ПО 05.04.2020	42
Sviridova D.A.	
ANALYSIS OF SEARCH QUERY STATISTICS IN VARIOUS INTERNET SERVICES IN THE PERIOD FROM 01.01.2020 TO 05.04.2020.....	42
Томашевская О.А., Павленко Ж.С.	
СОТИРОВКА БЫТОВЫХ ОТХОДОВ В УКРАИНЕ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	46
Tomashevskaja O., Pavlenko Z.	
HOUSEHOLD WASTE SORTING IN UKRAINE: PROBLEMS AND PROSPECTS	46
Водождокова З.А., Хуажева А.Ш., Чиназирова С.К., Гишева С.Ш.	
ПРОБЛЕМЫ И ПРАКТИКА ОЦЕНКИ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ	49
Vodozhdokova Z.A., Khuazheva A.S., Chinazirova S.K., Gisheva S.S.	
PROBLEMS AND PRACTICE OF ASSESSING THE FINANCIAL SECURITY OF ORGANIZATIONS IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY	49
Широкова Е.А.	
ФАКТОРЫ, ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ РАЗВИТИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА МАГАДАНСКОЙ ОБЛАСТИ	53
Shirokova E.A.	
THE FACTORS DETERMINING THE DEVELOPMENT OF HUMAN POTENTIAL OF THE MAGADAN REGION.....	53

4

делах 12-24

оборотов в минуту. Для увеличения скорости вращения используются редукторы. Мощность современных ветрогенераторов достигает 750 кВт.

Преимущества ветряных электростанций:

- Ветряные электростанции экологически безопасны и не загрязняют окружающую среду.
- Простота конструкции. Данный фактор позволяет обслуживать подобные объекты людям, не имеющим специального образования.
- Возобновляемость первичного источника энергии. Основное преимущество ветровых электростанций над тепловыми в том, что в их работе используется энергия ветра, а эксплуатация тепловых станций (ТЭЦ) требует постоянного использования топлива. Так же можно отметить их компактность, автономность и доступность.
- Низкая себестоимость выработанной электроэнергии. Данный способ выработки электроэнергии является одним из самых дешевых возобновляемых источников энергии.

Недостатки ветряных электростанций:

- Ветряная зависимость. Данный недостаток вытекает из преимущества, поскольку при отсутствии ветра выработка электроэнергии прекращается.
- Окупаемость оборудования с ростом мощности снижается. Наиболее производительные станции полностью не окупаются.
- Неравномерность ветра.
- Низкий КПД ветряных электростанций.

На данный момент в нашей стране северные регионы находятся на стадии развития. Существуют регионы, в которых электроснабжение отдаленных районов производится за счет дизельных установок, зачастую находящиеся в неудовлетворительном состоянии. К ним относятся некоторые

районы Чукотки, где невыгодно с экономической точки зрения строительство линии электропередач для обеспечения централизованного электроснабжения. В свою очередь внедрение новых технологий по выработке электроэнергии позволит повысить показатели качества и надежности электроснабжения потребителей, что благотворно повлияет на развитие региона и освоение недр западной Чукотки.

Список литературы

1. Гольдштейн В.Г. Методические указания к курсовому проектированию: «Проектирование районной электрической сети».
2. Ветровая мельница для электричества. [Электронный ресурс]. – URL: <https://avtonomny-dom.ru/ekonomiya-elektroenergii/vetrovaya-melnitsa-dlya-elektrichestva.html> (Дата обращения: 21.08.2018).
3. Центральный банк Российской Федерации. Решение Банка России о сохранении ключевой ставки: [Электронный ресурс]. – URL: <http://www.cbr.ru/press/keypr/> (Дата обращения: 20.08.2018).

References

1. Goldshtejn V.G. metodicheskie ukazaniya k kursovomu proektirovaniyu: «proektirovanie rajonnoj elektricheskoy seti».
2. Vetrovaya melnica dlya elektrichestva. [elektronnyj resurs]. – url: <https://avtonomny-dom.ru/ekonomiya-elektroenergii/vetrovaya-melnitsa-dlya-elektrichestva.html> (data obrashheniya: 21.08.2018).
3. Centralnyj bank rossijskoj federacii. reshenie banka rossii o soxranenii klyuchevoj stavki: [elektronnyj resurs]. – url: <http://www.cbr.ru/press/keypr/> (data obrashheniya: 20.08.2018).

Hryshchuk N.

PhD in Economics, Vinnytsia National Agrarian University,

Gerasimchuk V.

Assistant, Vinnytsia National Agrarian University

INNOVATIONS OF BANKING SERVICES AS A CRITERION FOR EVALUATION OF COMPETITIVENESS IN THE FINANCIAL MARKET

Гришук Н.

кандидат економічних наук, Вінницький національний аграрний університет,

Герасимчук В.

асистент, Вінницький національний аграрний університет

[DOI: 10.24411/2520-6990-2020-11905](https://doi.org/10.24411/2520-6990-2020-11905)

ІННОВАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ЯК КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Анотація.

У науковій статті досліджено питання актуальності інноваційних банківських послуг як критерія оцінки конкурентоспроможності на фінансовому ринку. Розкрито роль банківських кредитування як важливого джерела фінансового забезпечення функціонування як підприємств, так і суб'єктів господарювання. Доведено, що ринок банківських послуг є складним середовищем формування попиту та пропозиції на продукти банківської діяльності, що динамічно розвивається та набуває нових рис у контексті сучасних світових господарських процесів.

Охарактеризовано перспективний вид банківських послуг - факторинг, як ефективне знаряддя фінансового маркетингу, одна з форм інтегрування банківських операцій, що найбільше пристосований

до сучасних процесів розвитку економіки. Обґрунтовано й доведено поняття інновацій, які можуть бути застосовані до всіх нововведень у всіх сферах функціонування банку, що вподальшому дасть змогу досягти визначеного позитивного економічного та стратегічного ефекту. Також акцентовано, що особливу увагу заслуговують інноваційні технології, які використовуються банківськими установами й здійснювати різними способами: за допомогою телефону – телебанкінг; персонального комп'ютера – е-банкінг; інтернету – інтернет-банкінг; портативних засобів – мобільний банкінг.

Запропоновано новітні продукти банків щодо залучення депозитних коштів, яким є Інтернет-еквайринг як альтернативний інструменти фінансового забезпечення.

Abstract.

Abstract. The scientific article examines the relevance of innovative banking services as a criterion for assessing competitiveness in the financial market. The role of bank lending as an important source of financial support for the operation of both enterprises and businesses is revealed. It is proved that the market of banking services is a complex environment for the formation of supply and demand for banking products, which is developing dynamically and acquires new features in the context of modern global economic processes.

A promising type of banking services - factoring, as an effective tool of financial marketing, one of the forms of integration of banking operations, which is best adapted to modern economic development. The notion of innovations that can be applied to all innovations in all spheres of the bank's operation is substantiated and proved, which will further allow to achieve a certain positive economic and strategic effect.

It is also emphasized that special attention should be paid to innovative technologies used by banking institutions and implemented in different ways: by phone - telebanking; personal computer - e-banking; Internet - Internet banking; portable means - mobile banking.

The newest products of banks on attraction of deposit funds which are Internet acquiring as alternative tools of financial maintenance are offered.

Ключові слова: фінансове забезпечення, банківське кредитування, процентна ставка, банківські послуги, пільгове кредитування, конкурентоспроможність.

Key words: financial security, bank crediting, interest rate, banking services, preferential crediting, competitiveness.

Постановка проблеми. Динамізм економічних поступів сьогодення, які супроводжувани безперервністю відтворювального процесу й вимагають від вітчизняної банківської системи впровадження інноваційних банківських послуг.

Ефективний розвиток банківського продуктів дає можливість вирішувати питання продовольчої безпеки, створювати надійне джерело бюджетних надходжень та потужний виробничо-економічний потенціал для розвитку сільських територій. Подальший потребує якісних перетворень, зумовлює необхідність пошуку нових інструментів фінансування. Виконання цього завдання пов'язане із визначенням стратегічних напрямів та забезпечення ефективного функціонування ринкових механізмів, інтеграції економіки країни в світову економічну систему, тому не викликає сумніву актуальності і своєчасності питання забезпечення функціонування підприємств в умовах сучасного економічного середовища, які потребують теоретичного вивчення та подальшого практичного удосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження відображені в наукових фундаментальних дослідженнях видатного українського науковця Г.Г.

Кірейцева, роботах вчених С.М.Кваші, Н.Давиденко, Л.Вдовенко, О.Польової, О.Прутської, О.Радченко, П. Саблука, В.Савчука, та інших сучасних учених-економістів і практиків. Однак, зміни законодавчої бази й мінливість економічної ситуації зумовлюють необхідність дослідження сучасного стану господарюючих суб'єктів, що на даний період часу є невирішеними частинами загальної проблеми.

Метою статті є інновації банківських послуг як критерій оцінки конкурентоспроможності на фінансовому ринку, їх дослідження в умовах сучасного економічного середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні комерційні банки пропонують велике розмаїття банківських послуг, як для корпоративних, так і, для індивідуальних клієнтів. Значна конкуренція між банками, спонукає їх впроваджувати нові банківські послуги та підвищувати їх якість. Тобто, кількість банківських послуг постійно зростає, що зумовлює потребу систематизації, логічної впорядкованості. Для досягнення даної впорядкованості використовується класифікація банківських послуг за різними ознаками, яка, найточніше розкриває зміст банківських послуг (табл. 1.)

Класифікація банківських послуг за ознаками

За характером надання банківської послуги:	<ul style="list-style-type: none"> - кредитні послуги (лізинг, факторинг, форфейтинг, операції з пластиковими кредитними картками); - гарантійні послуги (аваль, акцепт векселя); - посередницькі послуги (агентські, трастові, довірчі); - додаткові послуги (консультаційні, інформаційні, послуги із зберігання цінностей).
За ознакою резидентності споживача:	<ul style="list-style-type: none"> - послуги для резидентів; - послуги для нерезидентів.
Засіб формування і розміщення ресурсів банку:	<ul style="list-style-type: none"> - активні (банки розміщують залучені й власні ресурси на потреби різних господарських організацій, населення); - пасивні (банки формують свої ресурси).
Залежно від можливості обліку платних послуг і можливості визначення розміру плати:	<ul style="list-style-type: none"> - послуги, розміри яких підлягають обліку (розрахунково-касові, кредитні, валютні); - послуги, аналоги яких є у відповідних тарифах (консультаційні); - послуги, вартість яких не може бути встановлена об'єктивно (як правило, надаються банками в пакеті з платними товарними послугами).
Залежно від необхідності отримання ліцензії на надання послуг:	<ul style="list-style-type: none"> - ліцензовані банківські послуги (надання яких потребує ліцензії НБУ, зокрема: касове обслуговування клієнтів, інкасація та перевезення грошових цінностей, ведення рахунків клієнтів, тощо); - неліцензовані банківські послуги.
Залежно від надавача банківських послуг:	<ul style="list-style-type: none"> - послуги, що надаються споживачам безпосередньо банками; - послуги, що надаються комерційними агентами (юридичними особами) шляхом укладанням з банками агентських договорів;
Залежно від способу отримання доходу:	<ul style="list-style-type: none"> - комісійні послуги (послуги, за надання яких банк стягує з клієнта плату у вигляді комісії, а сам не сплачує ніяких комісій при їх наданні – це збереження цінностей у власному депозитарії, ведення реєстрів власників цінних паперів, емітованих клієнтами за їх дорученням тощо); - гонорарні послуги (послуги, за надання яких банк одержує від клієнтів обумовлену наперед плату, наприклад, лізинг, трастові, консультаційні та інші подібні послуги); - спредові послуги (послуги, чисті доходи від яких формуються як різниця між комісією, одержаною від клієнта, та комісією, сплаченою при організації конкретної послуги, наприклад, видача готівки клієнтам за рахунок купленої в інших банках або в установі НБУ).

Сформовано авторами за даними [13]

Ринок банківських послуг будучи важливою і невід'ємною складовою глобальної фінансової системи є одним із механізмів забезпечення потреб населення та реального сектору економіки у фінансових ресурсах.

Ефективну діяльність на ринку банківських послуг забезпечує розвинена інфраструктура. Інфраструктура ринку банківських продуктів і послуг – це сукупність організаційно-правових форм, які обслуговують формування попиту і пропозиції, купівлю-продаж банківських послуг через кредитно-фінансові інститути [11].

Основними складовими елементами інфраструктури ринку банківських послуг є центральні і комерційні банки, небанківські кредитно-фінансові інститути, офшорні зони, консалтингові компанії, споживачі, сукупність інформаційно-технічних і організаційних засобів призначених для розробки, реалізації і споживання банківських продуктів і послуг з метою обслуговування інтересів суб'єктів ринкових відносин та забезпечення

ефективної їх взаємодії [8].

Рейтинг банку – це метод порівняльної оцінки діяльності кількох банків. В основі рейтингу лежить характеристика за певною ознакою, що дозволяє групувати банки у певній послідовності за ступенем зменшення даної ознаки.

Сьогодні в світі відомі десятки рейтингових агентств, проте на міжнародному ринку домінують тільки чотири концерни, що спеціалізуються на рейтингах: три американських – Moody's Investors Service, Inc. (Moody's), Standard&Poor's Corporation (S&P), Duff Phelps Credit Ratings Co. (DCR) і один англо-американський Fitch IBCA (Fitch).

Таким чином, маємо підстави стверджувати, що ринок банківських послуг є складним середовищем формування попиту та пропозиції на продукти банківської діяльності, який попри динамічно розвивається та набуває нових рис та якостей у контексті сучасних світових господарських процесів.

З метою отримання максимального прибутку,

банківські установи постійно розробляють нові банківські послуги і здійснюють їх просування та поширення на ринку. Зазначену діяльність банків об'єднує ринок банківських послуг, що є логічним результатом діяльності банку. На сьогодні сучасний банк є не лише кредитно-розрахунковою установою, а позиціонує себе в результаті структурних змін ринку фінансових послуг як універсальний фінансово-кредитний комплекс, що забезпечує своїх клієнтів такими видами послуг: трастові операції, послуги зі збереження цінностей, фондів, інвестиційні, консультативно-інформаційні, гарантійні та посередницькі послуги, пластикові технології, Інтернет-банкінг, факторинг, лізингові, традиційні кредитно-депозитні послуги тощо [8].

В Україні серед перспективних напрямів функціонування комерційних банків особливе місце належить трастовим операціям, які передбачають управління майном і виконання інших послуг в інтересах і за дорученням клієнта на правах його довіреної особи. Але на сьогодні, розвиток трастових послуг поки що стримується через відсутність належної законодавчої бази, яка б регламентувала банківську діяльність у відповідних сферах. Наявні вади чинного законодавства, що мають регулювати відносини довірчої власності, суттєво обмежують можливості банків у здійсненні трастових операцій, не сприяючи активному розвитку цього сегмента ринку банківських послуг. Тому на сьогодні, як перспективний напрям організації трастових послуг у нашій країні можна виділити операції з цінними паперами за дорученням клієнтів. Цей вид послуг може стати основою для подальшого розвитку інших типів трастових операцій у міру становлення ринкових відносин і створення належної правової бази для здійснення операцій з управління майном за дорученням.

Окрім трастових послуг, заслуговує на увагу та потребує ґрунтовного вивчення такий важливий напрям банківської діяльності, як надання клієнтам кваліфікованих консультацій та інформації з різноманітних аспектів управління фінансами. Досвідчені фахівці банку надають клієнтам роз'яснення, інформацію, консультації з різного роду банківських, правових і фінансових питань, проблем ведення бізнесу.

Реальні перспективи розвитку в банківській практиці нашої країни можуть мати гарантійні та посередницькі послуги. Такого характеру послуги можуть надавати як у рамках уже наявних кредитно-розрахункових відносин банків з основним контингентом клієнтури, так і в окремому порядку, на договірних засадах, що сприяє залученню нових клієнтів [8].

Важливе місце серед нетрадиційних банківських операцій займають факторингові, форфейтингові та лізингові операції. Розвиток українського ринку операцій форфейтингу стримується віднесенням України до країн з високим ризиком інвестицій. Західні банки, що розміщують кошти в нашій країні, збільшують частку

високоризикових вкладень, а отже, знижують свої показники надійності. З одного боку, це призводить до того, що при обліку векселів ставки деколи значно перевищують світові, а з іншого, – до того, що в якості забезпечення власних гарантійних зобов'язань українських банків вимушені заморожувати значні засоби на кореспондентських рахунках в іноземних банках. Існує міжнародна форфейтингова асоціація – IFA. Вона є всесвітньою асоціацією торгівлі для комерційних компаній, фінансових інститутів і посередників, які займаються форфейтингом. Спрямована на стимулювання ділових відносин і має гарну практику серед тих, хто постійно займається і розширюється стосовно форфейтингу, і є розвинутою світовою спільнотою. Основним завданням членів IFA є ведення прибутково і безпечно форфейтингового бізнесу. Важливим є те, що її членом є також і Україна в особі ПАТ «Креді Аґріколь Банк». Україна займає майже останнє місце за форфейтинговими операціями, серед основних причин яких є: недостатність відповідної правової бази, висока вартість, важкість обліку та складний механізм їх реалізації.

В світовій практиці виділяється дві моделі розвитку лізингової діяльності: європейська та американська. Американська модель передбачає створення компаній приватними підприємцями без участі банків. В європейській моделі великі вузькоспеціалізовані компанії створюються великими банками і згодом можуть від них відмежовуватися. Вітчизняний ринок лізингу розвивається за європейською моделлю, тому що більша його частина (майже 80%) контролюється банками другого рівня.

Згідно дослідження, яке було проведено Асоціацією «Українське об'єднання лізингодавців» за результатом другого півріччя 2014 року, за розміром лізингового портфеля рейтинг лізингових компаній очолюють лізингові компанії, підконтрольні банками. Цікавим є те, що в першій трійці лідирують компанії з іноземним капіталом. Так, засновником ПП «ВТБ Лізинг Україна» є ВАТ «ВТБ Лізинг» (Росія), ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль» як дочірню компанію ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», одного із найбільших банків України, та ТОВ «Райффайзен Лізинг Інтернешнл», холдингової компанії з головним офісом у Відні. Засновником ТОВ «ОТП Лізинг», яке входить до складу OTP Group, є 100% ЗАТ «ОТП Банк Україна» [13].

Одним із найперспективніших видів банківських послуг є факторинг – ризикований, але високоприбутковий бізнес, ефективне знаряддя фінансового маркетингу, одна з форм інтегрування банківських операцій, що найбільше пристосований до сучасних процесів розвитку економіки. Перешкодою для поширення факторингу в нашій країні є насамперед нерегульованість законодавчої та нормативної бази. В Україні відсутній єдиний законодавчий акт, який би регулював факторингову діяльність.

На ринку банківського факторингу на початку

2017 року працювало чотири банки з числа 25 лідерів ринку послуг для підприємців – АТ «Укресімбанк», ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», ПАТ «УніКредит Банк» і ПАТ «Південний»; з

менших установ швидко збільшує факторингові обороти ПАТ «Таскомбанк». Умови факторингових операцій в українських банках в 2017 році наведено в табл. 2.

Таблиця 2.

Умови факторингових операцій в українських банках в 2017 році

Банк, виступаючий у ролі фактора	Умови видачі факторингу	Максимальний об'єм фінансування, % від суми накладної	Мінімальна кількість дебіторів	Максимальний період (відстрочки платежів)
1	2	3	4	5
АТ «Укресімбанк»	Тільки для компаній, що працюють понад 1 рік і дебіторів, які співпрацюють з компанією понад 6 місяців.	85% мінус плата за факторинг	3	3 місяці
ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	Тільки за умови переходу на обслуговування в банк. Тільки для компаній, дебіторів, які працюють понад 3 років і дебіторів, які співпрацюють з компанією понад 3 місяців, за які проведено 3 поставки.	80% мінус плата за факторинг	5	3 місяці
ПАТ «УніКредит Банк»	Тільки для прибуткових за останні місяці компаній. Тільки за умови переведення в банк всіх оборотів за контрактами, за якими здійснюється факторингове обслуговування.	85% мінус плата за факторинг	3	4 місяці
ПАТ «Південний»	Тільки за умови переходу на обслуговування в банк. Тільки для дебіторів, які співпрацюють з компанією понад 6 місяців. Тільки під заставу нерухомості або товару.	50-90%	1	4 місяці

Згруповано автором за даними [13]

Три з найбільших банків-факторів (крім АТ «Укресімбанк») видають фінансування тільки за умови переходу в банк на обслуговування всієї компанії або, при відкритті нею рахунків для регулярного здійснення таких контрактів, як одержувач факторингового фінансування. З нетарифних особливостей банківського факторингу вимоги до одержувачів фінансування залишаються суворими, як і на початку 2015 року – термін роботи постачальника в 1-3 роки, успішні (по своєчасності оплати) поставки даним дебіторам протягом 3-6 місяців, прибутковість роботи протягом останніх 3-6 місяців [9].

Що ж стосується базової ставки факторингу в процентах річних, вона за 2016 рік значно підвищилася у кожного гравця і в середньому зросла на п'ять процентних пункти – досягнувши рівня в 27% річних у банків-факторів і 31% річних у факторингових компаній (різниця в тому, що у останніх зазвичай немає «комісії за обслуговування факторингового ліміту», яка найчастіше є у банків) [9].

Це не тільки не нижче, а навіть вище, ніж середній рівень реальних ставок кредитування малого бізнесу в даний момент. Пояснень цьому феномену два: по-перше, грає роль короткостроковість факторингового фінансування, при якій ставки у відсотках річних діляться, на 12 при терміні в один місяць – і тоді вже переплата досить

мало відрізняється для рівнів, наприклад, в 26% і 30% річних (таке ж явище високих ставок властиво і короткостроковим овердрафтам). А по-друге, банки-фактори змушені уважно моніторити торговельну діяльність «своїх» постачальників і дебіторів, банки-кредитори можуть цим навіть не займатися по відношенню до бізнес-позичальників і їх контрагентів.

Крім того, до 2016 року рідко стала зустрічатися одноразова комісія («за встановлення факторингового ліміту») – до прикладу, з банків її вже немає в АТ «Укресімбанк» і ПАТ «УніКредит Банк», а з факторингових компаній – у ТОВ «Факторинг Фінанс», ТОВ «Арма Факторинг», ТОВ «Рітейл Кепітал». Набагато рідше зустрічається і «комісія за обслуговування дебіторської заборгованості», окрема від комісії за обслуговування угоди – точніше, перша комісія просто стала включатися в другу і стягуватися не при кожній проплаті боргів дебіторами, а одноразово [13].

Константуємо, що це пов'язано з впровадженням все більшої автоматизації щоденного моніторингу діючих угод і платіжної дисципліни дебіторів, яких вимагає специфіка факторингового фінансування – і все більшим усуненням від цієї наглядової функції «дорогих» факторингових

фахівців. Крім того, банки і компанії-фактори можуть враховувати, що для постачальників є зручнішим заплатити єдину «комісію за обслуговування» факторингової угоди в розмірі, наприклад, 0,5% від її суми – ніж проплачувати кілька відносно невеликих комісій, іноді залежать від параметрів, невідомих постачальнику при отриманні фінансування (наприклад, від оплати дебіторами одного боргу декількома траншами в різні терміни).

В серпні 2017 року ПАТ «Альфа-Банк» та ПАТ «Укрсоцбанк» оголосили про успішне проведення першої операції поступки права вимоги за допомогою сервісу електронного факторингу FactorEX на бізнес-платформі електронного документообігу EXITE-EVOLUTION. Розробником і оператором сервісу є компанія «Е-КОМ» – міжнародний EDI-провайдер з 11-річною історією успіху на ринках Східної Європи.

FactorEx – перший в Україні електронний факторинговий сервіс, головна перевага якого – це можливість автоматичної верифікації всіх поставок клієнта-постачальника з банком через єдину онлайн платформу. Постачальником є один з українських виробників санітарно-гігієнічної продукції, покупцем – ритейлер міжнародного торгового холдингу [43]. Конкуренція в банківській галузі так загострилася, що постійний пошук і впровадження нових видів послуг стають для багатьох банків питанням не тільки лідерства, а й виживання. Нині в Україні ринок платіжних карток є одним із сегментів, який найбільш динамічно розвивається.

На сьогоднішній день банківські картки виступають ключовим елементом електронних банківських систем, та все більш активно витісняють звичні чекові книжки та готівку. Також операції з банківськими платіжними картками, з одного боку, розширюють спектр послуг банку, а з іншого – є потужним джерелом ресурсів як в іноземній, так і в національній валютах. Завдяки тим зручностям, які пропонують пластикові картки, електронні банківські послуги з використанням платіжних карток набувають широкого застосування.

В останні роки індустрія фінансових послуг характеризується посиленням глобальної конкуренції, переходом від паперової до електронної продукції безліччю нормативних змін. Невпинний рух технологій дозволив банкам розширити сферу їхньої діяльності й підвищити експлуатаційну ефективність, автоматизуючи їх базові функції, такі як, наприклад, перевірка та затвердження кредиту.

На тлі швидкого технічного прогресу зміна поведінки клієнтів стала актуальним питанням для розгляду провідними фахівцями вітчизняних банків. Оскільки вартість персональних комп'ютерів та іншої обчислювальної техніки продовжує падати, клієнти все частіше взаємодіють з банками за допомогою сучасних інформаційних систем. На сьогодні інформатизація банківських операцій є однією з найбільш перспективних інновацій.

У результаті банки, які не приділяють

відповідної уваги інноваціям і їх застосуванню в банківській сфері, проте ефективно конкурують по всіх каналах, мають ризик поступитися часткою ринку новому поколінню більш інформаційно та технічно оснащених конкурентів. Задля утримання своїх конкурентних позицій на ринку [1].

Банківські інновації – це результат діяльності банку, спрямований на створення нових продуктів та технологій, а також інноваційних методів управління банківською установою з метою отримання додаткових доходів та конкурентних переваг. Поняття інновації може бути застосовано до всіх нововведень у всіх сферах функціонування банку, що дасть змогу досягти визначеного позитивного економічного або стратегічного ефекту (приріст клієнтської бази, збільшення частки ринку, скорочення витрат на проведення певного виду операцій тощо) [2].

Будь-які аспекти діяльності банків у сучасних умовах є сферою впровадження інновацій: розробляються нові банківські продукти та послуги, фінансові інструменти та технології обслуговування, змінюються організаційні структури та бізнес-процеси кредитних організацій, застосовуються інноваційні канали збуту та методи реклами. Варто зауважити, що у сучасних умовах розвиток банківського бізнесу нерозривно пов'язаний з автоматизацією, впровадженням новітніх технічних засобів і передових банківських технологій по просуванню на ринок банківських продуктів і послуг, а також з пошуком інструментів, що підвищують привабливість банківських послуг, чому сприяють інновації.

Сьогодні найбільшого поширення в банках набули такі види інноваційних змін:

- зміна структури та вигляду банківської установи: багатоканальна діяльність з поєднанням нових і традиційних технологій та інструментів, самообслуговування, дистанційне обслуговування, телефонні центри;

- віртуальні банківські та фінансові технології: управління банківськими рахунками, готівкові розрахунки, електронний підпис, укладання договорів;

- комплексне використання нових інформаційних та комунікаційних технологій для електронного та змішаного (традиційного і нового) маркетингу;

- нові можливості внутрішнього контролю та аудиту;

- зміни у кваліфікації працівників: продукт-менеджер, консультант, спеціаліст з трансакцій та консультацій;

- розосередження і організаційне розділення банку на три елементи: поширення послуг, виробнича частина і портфельний банк;

- оптимізація банківської мережі: сегментація, зміни у філіях і філіальній мережі;

- комплексне використання нових інформаційних і комунікаційних технологій для електронного і змішаного (традиційного і нового)

маркетингу (клієнт сам вибирає форму обслуговування);

– нові банківські продукти (послуги) на базі нових технологій, нові автомати самообслуговування (моно- і багатофункціональні, інформаційні) [3].

Відбуваються поступові зміни й у кредитній діяльності комерційних банків України. Як підкреслюють фахівці НБУ, банки продовжили інтенсивно кредитувати населення. Протягом II кварталу 2018 р. чисті гривневі кредити фізичним особам зросли на 7,4 %, або на 39,2 % у розрахунку рік до року (р/р). Завдяки цьому статистично покращилася якість кредитного портфеля, частка непрацюючих кредитів на кінець червня 2018 р. становила 55,7 проти 56,4 % на початок квітня. За даними НБУ, частка кредитів фізичним особам у загальному обсязі банківських кредитів з початку поточного року зросла на 1 в. п. – до 17,7 %. При цьому зазначається, що жваве нове кредитування населення сприяє зниженню доларизації роздрібного кредитного портфеля. У II кварталі 2018 р. чисті гривневі кредити фізичним особам найшвидше зростали в приватних і державних банках (крім ПриватБанку): +63,7 та 59,0 % р/р. Обсяги гривневих кредитів бізнесу скоротилися в державних банках (крім ПриватБанку), але зросли в інших групах банків (загалом по сектору скоротилися на 1,1 % за II квартал).

Утім, у структурі кредитування населення України поки переважають короткострокові позики. Зокрема, протягом II кварталу нинішнього року частка споживчих кредитів на поточні цілі в загальних кредитах населенню зросла на 1,2 в. п. – до 68,1 %. Що ж стосується довготермінового, особливо іпотечного кредитування населення, яке є одним з важливих компонентів і водночас наочною ознакою усталеного розвитку національної економіки загалом, то йому ще поки дуже далеко до

відновлення своїх позицій, які воно в Україні посідало в період свого розквіту.

Водночас українські банки потроху нарощують кредитування вітчизняного бізнесу. Згідно з попередніми даними НБУ, кредитний портфель банків-резидентів України в національній валюті в серпні 2018 р. зріс на 2,3 % – до 607,8 млрд грн. Зазначається, що, «як і в попередні місяці, банки активно працювали з населенням – обсяг гривневих кредитів населенню зріс на 4 % – до 126,2 млрд грн. Обсяг гривневих кредитів бізнесу за серпень зріс на 1,8 % – до 480,3 млрд грн, валютних – майже не змінився і становив 14,5 млрд дол. США». Раніше повідомлялося, що у II кварталі 2018 р. нові кредити суб'єктам господарювання подорожчали на 0,6 в. п. – до 16,1 % річних, вартість кредитів фізичним особам залишилася на рівні 30,3 % річних. У серпні ж вартість гривневих кредитів і депозитів для бізнесу незначно зросла, для населення лишилася майже на рівні попереднього місяця.

Вважаємо, що одним із новітніх продуктів банків щодо залучення депозитних коштів є Інтернет-еквайринг. Суть його полягає у діяльності банку-еквайрера щодо розрахунків з організаціями електронної комерції за операціями, які здійснюються з використанням банківських карт у Інтернет-мережі. На сьогодні в Україні є лише декілька банківських установ, що можуть запропонувати елементи цієї послуги. І хоча у вітчизняних банках немає дефіциту фахівців, які здатні розробити відповідне програмне забезпечення, проте ця послуга не має широкого використання в Україні. Зараз великої популярності набуло розміщення депозитів онлайн. Сьогодні це одна з найдоступніших та якісно реалізованих функцій, представлених в онлайн-послугах. Дистанційні вклади цікаві людям, які звикли берегти свій час і не бажають проводити його в очікуванні своєї черги. Послуга має низку переваг і водночас певні недоліки (табл. 3.).

Таблиця 3

Переваги та недоліки використання онлайн-депозитів банку

ПЕРЕВАГИ	НЕДОЛІКИ
<ul style="list-style-type: none"> • встановлення високої процентної ставки – маркетинговий хід банків для залучення клієнтів, що реалізується завдяки низькій собівартості проведення операцій; • максимально комфортні умови для вкладника (квартира, офіс або інше місце); • широкий спектр послуг; • зрозумілий інтерфейс і легка комунікація; • безпека онлайн-рахунків, що забезпечується багатобезпечними системами захисту, до яких входить необхідність вводу одноразового sms-пароллю. 	<ul style="list-style-type: none"> • для моментальної реалізації послуги необхідно бути клієнтом банку і підключити Інтернет-банкінг; • не всі банки здатні запропонувати такий сервіс; • за банкрутства фінансової установи можуть виникнути проблеми під час зняття грошових коштів.

Джерело: узагальнено авторами [13]

Як перспективний напрям удосконалення депозитних операцій можна запропонувати розширення кола депозитних рахунків клієнтів з різноманітним режимом функціонування, що надаватиме вкладникам банків додаткові можливості по використанню своїх коштів із прийнятним рівнем

доходів.

Ефективна депозитна діяльність повинна включати заходи щодо використання мотиваційних інструментів та підвищення привабливості вкладів шляхом раціонального поєднання цінних і

нецінових методів маркетингової політики; особливостей депозитної політики, що зумовлюються посиленням конкуренції.

Депозитна діяльність банків повинна бути спрямована на розробку депозитної стратегії, яка б була направлена на залучення нових клієнтів, а саме: стратегія розвитку та стратегія диверсифікації; утримання існуючих клієнтів (стратегія проникнення); впровадження нових напрямків розвитку в продуктах та послугах (інноваційна стратегія).

Таким чином, основними напрямками підвищення ефективності проведення депозитної діяльності банківськими установами є:

- розроблення новітніх продуктів щодо фінансового планування й управління капіталом клієнта, які полягають у тому, що спеціалісти банків складають детальний перелік доходів і витрат клієнта на рік уперед, в якому враховуються додаткові зобов'язання клієнта та інші складові;

- залучення до роботи в банках досвідчених менеджерів зі знаннями психології для забезпечення більш продуктивної роботи з клієнтами;

- розповсюдження реклами, яка б містила інформацію щодо умов залучення вкладів та основних аспектів депозитної політики банків, для формування довіри можливих клієнтів [5].

Депозитна діяльність банків насамперед пов'язана із забезпеченням стабільної ресурсної бази на вигідних для банків умовах та захисту інтересів вкладників та кредиторів. З метою удосконалення зазначеного процесу вважається за доцільне:

- фонд гарантування вкладів фізичних осіб повинен підвищити ставку по валютних та гривневих депозитах;

- ініціювання прийняття законодавчих норм щодо перегляду положень дострокового розірвання депозитних договорів;

- у межах проєктів поширенням фінансової грамотності, за необхідне є проведення інформування громадян про переваги депозитів. Окрім поліпшення захищеності та умов депозитів, необхідно також боротись із нерозумінням можливостей та переваг банківських послуг із стереотипами щодо їх ненадійності;

- альтернативою ощадним вкладам (але не заміщенням) повинні стати додаткові типи депозитів, які заохочують довгострокові заощадження у гривні.

Існуючий механізм формування депозитної політики банку навіть з урахуванням високого професіоналізму менеджерів і застосування сучасних рекомендацій щодо ведення фінансових справ, у яких береться до уваги вірогідність негативних результатів, в Україні все ще має значний ступінь ризику. Для мінімізації ризику і підвищення ефективності депозитної політики банків України необхідно постійно аналізувати і вдосконалювати роботу банківської установи по залученню депозитів.

На особливу увагу заслуговують інноваційні технології, які використовуються банківськими установами. Так, наприклад, дистанційне управління банківськими рахунками можна здійснювати різними способами: за допомогою телефону – телебанкінг; персонального комп'ютера – е-банкінг; інтернету – інтернет-банкінг; портативних засобів – мобільний банкінг.

За статистикою більше 80% усіх банківських операцій можуть здійснюватися, сидячи за комп'ютером вдома чи в офісі. Користь для банкірів та їхніх клієнтів визначається наступним: перші значно скорочують витрати по утриманню широкої філіальної мережі і значно підвищують ефективність банківських операцій, а інші – отримують додаткові зручності.

Наразі банківський інтернет-сервіс на Заході є одним з найбільш динамічних сегментів електронної комерції. Уже зараз можна говорити про формування цього сектора ринку послуг – близько 80 з 100 найбільших банків надають послуги інтернет-банкінгу. Всього сьогодні у світі нараховується понад 1500 банків, що надають своїм клієнтам можливість доступу до рахунку через Інтернет[13].

В Україні, на жаль, цей напрям розвитку стримується через нечисленність аудиторії користувачів Інтернету. Хоча кількість таких користувачів в Україні постійно зростає швидкими темпами, проте, немає відомостей про платоспроможність українських користувачів Інтернету [1].

Нововведення Національного банку України у сфері регулювання кредитного ринку спрямовані першочергово на оцінку реального стану кредитора і зменшення кількості проблемних заборгованостей у банках. У свою чергу, сучасна банківська установа у зв'язку з постійним прогресом наразі стає банком, який не лише виконує стандартні кредитні, депозитні чи розрахункові касові операції, то вона вимушена шукати нові напрями діяльності чи створювати симбіози вже наявних банківських продуктів та послуг, які дозволять отримати конкурентні переваги серед інших учасників, ураховуючи також те, що конкурентами можуть стати кредитні установи.

Отже, для вітчизняних банків інновації є не тільки критерієм оцінки конкурентоспроможності, але й умовою виживання на ринку. Тому особливо великого значення набуває їх здатність енергійно реалізовувати інноваційні проєкти й ефективно управляти ними. Інноваційні технології в наш час відіграють дуже важливу роль. Тому є дуже важливим впровадження нових банківських інновацій на фінансові ринки та конструктивним матеріалом для подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Угнівенко Р.Р. Теоретичні аспекти сутності ринку банківських продуктів та послуг / Р.Р. Угнівенко // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – 2014. – Вип. 45. – С. 136-140.

2. Шпильовий В.А. Підходи до класифікації

банківських послуг / В.А. Шпильовий // Економіка та держава. – 2016. – № 1. – С. 27-30.

3. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-111 (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 5-6, ст. 30 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

5. Юдіна С.В. Особливості виконання економічних нормативів НБУ комерційними банками / С.В. Юдіна, С.М. Ганзюк, К.А. Шкарупа // Науковий вісник Дніпровського державного технічного університету. – 2017. – № 3 (43). – С. 890-894.

6. Позиція України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2016-2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-1>

7. Андросова, О.Ф. Сучасний стан кредитних операцій комерційних банків України та напрями їх удосконалення // О.Ф. Андросова, Т.В. Волощук (ст. гр. ФЕУ- 122м, ФЕУ) // Особливості економічних реформ в Україні, пов'язаних з вимогами євроінтеграцій: монографія / за ред. С.В. Шарової, Н.М. Левченко; М-во освіти і науки України; Запор. нац. техн. ун-т. – Запоріжжя: СТАТУС, 2017. – С. 114-123.

8. Андросова, О.Ф. Проблеми функціонування ринку банківських послуг в сучасних умовах / О.Ф. Андросова, Т.В. Волощук (ст. гр. ФЕУ-122 м, ФЕУ) // Всеукраїнська нау-

ково-практична Інтернет – конференція «Модифікація обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграційних процесів в Україні» 6-7 квітня 2017. тези докл. ЗНТУ – 3., 2017.

9. Гнатів О.А. Перспективи розвитку і вдосконалення ринку банківських послуг в Україні / О.А. Гнатів, Л.М. Смага // Вісник університету банківської справи. – 2015. – № 3 (24). – С. 47-52.

10. Перша факторингова угода ПАТ «Альфа-Банк Україна» і ПАТ«Укрсоцбанк» в онлайн сервісі електронного факторингу FactorEx [Електронний ресурс].–Режим доступу:<https://news.finance.ua/ru/news/-/408845/pervaya-faktoringovaya-sdelka-alfa-bank-ukraina-i-ukrsotsbank-v-onlajn-servise-elektronnogo-faktoringa-factorex>

11.Онищенко Ю. І. Оцінка стану дистанційного обслуговування клієнтів в банках України / Ю.І. Онищенко, Д.О. Демяновська // Приазовський економічний вісник Класичного приватного університету. – 2017. – № 2 (02). – С. 141-145.

12.Розвиток національної економіки України: нові реалії та можливості в умовах євроінтеграції: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 28 жовтня 2016 р.). – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2016. – 156 с.

13.Стратегія розвитку банківської системи України 2016-2020: «Синергія розвитку банків та індустріалізації економіки»: Проект // Київ, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kneu.edu.ua/userfiles/Credit_Economics_Department/afedra+bankspravi/proekt_stra_tegi.pdf

Colloquium-journal №14(66), 2020

Część 2

(Warszawa, Polska)

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Czasopismo jest zarejestrowany i wydany w Polsce. Czasopismo publikuje artykuły ze wszystkich dziedzin naukowych. Magazyn jest wydawany w języku angielskim, polskim i rosyjskim.

Częstotliwość: co tydzień

Wszystkie artykuły są recenzowane.

Bezpłatny dostęp do elektronicznej wersji magazynu.

Przesyłając artykuł do redakcji, autor potwierdza jego wyjątkowość i jest w pełni odpowiedzialny za wszelkie konsekwencje naruszenia praw autorskich.

Opinia redakcyjna może nie pokrywać się z opinią autorów materiałów.

Przed ponownym wydrukowaniem wymagany jest link do czasopisma.

Materiały są publikowane w oryginalnym wydaniu.

Czasopismo jest publikowane i indeksowane na portalu eLIBRARY.RU,

Umowa z RSCI nr 118-03 / 2017 z dnia 14.03.2017.

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak, Ewa Kowalczyk**

«Colloquium-journal»

Wydrukowano w «Chocimska 24, 00-001 Warszawa, Poland»

Format 60 × 90/8. Nakład 500 egzemplarzy.

E-mail: info@colloquium-journal.org [http://www.colloquium-](http://www.colloquium-journal.org/)

[journal.org/](http://www.colloquium-journal.org/)